

**Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών Για την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο,
«Ένα ευρωπαϊκό μέλλον για το Κοσσυφοπέδιο»**

(2006/C 115/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, «Ένα ευρωπαϊκό μέλλον για το Κοσσυφοπέδιο» (COM)2005) 156 τελικό·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 11ης Μαΐου 2005 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προεδρείου της ΕΠΠ της 12ης Απριλίου 2005 με την οποία ανέθεσε στην επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 16 και 17 Ιουνίου 2005·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 19 και 20 Ιουνίου 2003·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2004 για τις αρχές, τις προτεραιότητες και τους όρους που εμπεριέχονται στην ευρωπαϊκή εταιρική σχέση με τη Σερβία και το Μαυροβούνιο, περιλαμβανομένου του Κοσσυφοπεδίου·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την έκθεση σχετικά με τη δυνατότητα της Σερβίας και του Μαυροβουνίου να διαπραγματευτούν συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση (SEC(2005) 478 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την «Τρέχουσα κατάσταση στο Κοσσυφοπέδιο» που εγκρίθηκε στις 3 Ιουνίου 2005 (έγγραφο 10572, εισηγήτρια: η κα Marianne Tritz)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την έκθεση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την αποστολή των Ηνωμένων Εθνών για προσωρινή διοίκηση στο Κοσσυφοπέδιο της 23ης Μαΐου 2005 (έγγραφο 05-33918)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244 (1999) της 10ης Ιουνίου 1999·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής των Περιφερειών και της Διάσκεψης των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης της 13ης Απριλίου 2005, CdR 62/2005·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη σχετική γνωμοδότησή της με θέμα *Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαδικασία εδραίωσης της δημοκρατίας στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων* CdR 101/2003 fin ⁽¹⁾·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα που υιοθετήθηκαν από τους συμμετέχοντες στη διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στην Πρίστινα στις 22 Ιουνίου 2005 (η «Δήλωση της Πρίστινα»), CdR 145/2005 fin·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 143/2005 rev. 2) που υιοθετήθηκε στις 15 Σεπτεμβρίου 2005 από την επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις» με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Tomaz Stebe, Δημάρχου της πόλεως Menges (SI/EPP)·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διατυπώσει τις απόψεις της σχετικά με το ευρωπαϊκό μέλλον του Κοσσυφοπεδίου από τοπική και περιφερειακή σκοπιά·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι:

- 1) στα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης της 19^{ης} και 20^{ης} Ιουνίου 2003 επιβεβαιώθηκε η ευρωπαϊκή προοπτική για το μέλλον ολόκληρης της περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων. Αυτή η προοπτική υπογραμμίστηκε εκ νέου στα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 16 και 17 Ιουνίου 2005·
- 2) όλες οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, περιλαμβανομένου του Κοσσυφοπεδίου, διέρχονται μια διαδικασία θετικών αλλαγών όσον αφορά τις αντιλήψεις, μεταξύ άλλων σχετικά με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία. Αυτές οι αλλαγές συνιστούν ένα σημαντικό βήμα για την ενδεχόμενη ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως, πρέπει να σημειωθεί ακόμη περαιτέρω ουσιαστική πρόοδος·

⁽¹⁾ EE C 73 της 23.3.2004, σελ. 1

- 3) όσον αφορά το Κοσσυφοπέδιο, οι πολίτες επέδειξαν ήπια αυτοσυγκράτηση μετά την παραίτηση του πρώην πρωθυπουργού κ. Haradinaj, ενώ η κυβέρνηση διακρίθηκε για την πολιτική της ωριμότητα, κατά την ομαλή μετάβαση στη νέα κυβέρνηση του Κοσσυφοπεδίου με επικεφαλής τον πρωθυπουργό κ. Kosumi. Η μετάβαση συνοδεύτηκε από την ανανέωση της δέσμευσης όσον αφορά την υλοποίηση του προγράμματος της πρώην κυβέρνησης που εστιάζεται στην εφαρμογή των προϋποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών·
- 4) η κυβέρνηση του Κοσσυφοπεδίου υιοθέτησε στις 22 Φεβρουαρίου 2005 ένα «Πρόγραμμα εργασίας 2005 — Μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης». Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο (α) στη διασφάλιση μιας βιώσιμης κυβέρνησης και ικανοποιητικών συνθηκών διαβίωσης για όλους τους πολίτες του Κοσσυφοπεδίου, (β) στην ένταξη όλων των κοινοτήτων στις δημοκρατικές δομές στο Κοσσυφοπέδιο, (γ) στη σύσταση και εδραίωση λειτουργικών δημοκρατικών θεσμών στο Κοσσυφοπέδιο, όπως καθορίζεται από τις προϋποθέσεις·
- 5) οι δραστηριότητες που αποσκοπούν στην οικονομική ένταξη του Κοσσυφοπεδίου στην οικονομία της ευρύτερης περιοχής συνεχίζονται. Στόχο αυτών των προσπαθειών αποτελεί η αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης προβληματικής οικονομικής κατάστασης που επικρατεί στο Κοσσυφοπέδιο, περιλαμβανομένων του χαμηλού επιπέδου των εισοδημάτων, της υψηλής ανεργίας και του ογκώδους ελλείμματος υποδομών. Κρίνεται απολύτως απαραίτητη η θέσπιση νομικού πλαισίου που να προσδιορίζει με σαφήνεια τα δικαιώματα ιδιοκτησίας·
- 6) η φιλόδοξη και συνολική αναθεώρηση της εφαρμογής των προϋποθέσεων που πραγματοποιείται επί του παρόντος πρέπει να δρομολογήσει μια ρεαλιστική διαδικασία που θα οδηγήσει στη διευθέτηση του μελλοντικού καθεστώτος του Κοσσυφοπεδίου. Η εδραίωση ισχυρών, αυτόνομων και πολυεθνικών τοπικών και περιφερειακών αρχών συνιστά προαπαιτούμενο για την εξασφάλιση διαρκούς ειρήνης και ευημερίας στο Κοσσυφοπέδιο, καθώς και βασικό παράγοντα οποιασδήποτε διαπραγμάτευσης συμφωνίας για το μελλοντικό καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου·
- 7) στην τελική δήλωση της διάσκεψης σχετικά με το ρόλο των περιφερειακών και τοπικών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαδικασία εδραίωσης της δημοκρατίας στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων, που διοργανώθηκε από κοινού από την Επιτροπή των Περιφερειών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη Διάσκεψη των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης και το Σύμφωνο Σταθερότητας για την Ανατολική Ευρώπη στην Πρίστινα, στις 22 Ιουνίου 2005, υπογραμμίζεται ότι, προκειμένου οι πολίτες του Κοσσυφοπεδίου να έχουν ένα μέλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει ζωτική σημασία να υπάρχει πραγματική αποκέντρωση και συμμετοχική δημοκρατία, με πλήρη σεβασμό των δημοκρατικών αξιών και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων·

κατά την 62^η σύνοδο ολομέλειας της 16^{ης} και 17^{ης} Νοεμβρίου 2005 (συνεδρίαση της 16^{ης} Νοεμβρίου), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **επικροτεί** την έκδοση της Επιτροπής και τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν στην Ανακοίνωσή της με τίτλο «Ένα ευρωπαϊκό μέλλον για το Κοσσυφοπέδιο» COM (2005) 156 τελικό, τα οποία θεωρεί ως ένα εποικοδομητικό πλαίσιο για την άρση του σημερινού αδιεξόδου όσον αφορά την ανάπτυξη μιας δημοκρατικής και πολυεθνικής κοινωνίας στο Κοσσυφοπέδιο που θα καταστήσει δυνατή τη συνύπαρξή του στην περιοχή υπό συνθήκες ειρήνης και ευημερίας·

1.2 **επικροτεί** την έκδοση σχετικά με τη δυνατότητα της Σερβίας και του Μαυροβουνίου να διαπραγματευτούν συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση (SEC(2005) 478 τελικό, η οποία καταλήγει με μια θετική σύσταση όσον αφορά την έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύναψη συμφωνιών σταθερότητας και σύνδεσης, υπό την προϋπόθεση ότι η Σερβία και το Μαυροβούνιο θα συνεχίσουν σταθερά τις προετοιμασίες τους·

1.3 **εκφράζει την ικανοποίησή της** για τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 16 και 17 Ιουνίου 2005 και την επισυναπτόμενη δήλωση για το Κοσσυφοπέδιο, όπου τονίζεται ότι η έκβαση της συνολικής εξέτασης της κατάστασης στο Κοσσυφοπέδιο δεν είναι δεδομένη εκ των προτέρων· ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην εφαρμογή των προτύπων, κυρίως εκείνων που έχουν προτεραιότητα, και στη διαδικασία αποκέντρωσης·

1.4 **θεωρεί** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές του Κοσσυφοπεδίου και της ΕΕ πρέπει να συμβάλουν στην επιτυχή αντιμετώπιση της πρόκλησης όσον αφορά την ευρωπαϊκή προοπτική του Κοσσυφοπεδίου·

1.5 **επικροτεί** τη δέσμευση της Επιτροπής να εστιάσει το ενδιαφέρον της στην ιδιάζουσα κατάσταση και τις ιδιαίτερες ανάγκες του Κοσσυφοπεδίου, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η προαγωγή της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης·

1.6 **επικροτεί** την έμφαση που δίδεται στην ανάπτυξη και τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις του Κοσσυφοπεδίου, για τις οποίες η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να διαθέσει τους απαραίτητους πόρους με στόχο την επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης και των μεταρρυθμίσεων·

1.7 **υποστηρίζει** την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για διερεύνηση νέων οδών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το Κοσσυφοπέδιο θα αξιοποιήσει πλήρως τα οφέλη όλων των ενδεδειγμένων μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

1.8 **αποδίδει** ύψιστη σημασία στον πολιτικό διάλογο μεταξύ των κοινοτήτων του Κοσσυφοπεδίου καθώς και μεταξύ των αρχών του Βελιγραδίου και της Πρίστινα, ως το μοναδικό τρόπο για την εμβάθυνση της διαδικασίας σταθερότητας, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση του συνόλου της περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων·

1.9 **επικροτεί** τις αρχικές προσπάθειες που κατέβαλαν τα προσωρινά όργανα αυτοδιοίκησης (ΠΟΑ) του Κοσσυφοπεδίου για τη μεταρρύθμιση του τοπικού επιπέδου διακυβέρνησης στο Κοσσυφοπέδιο·

1.10 **υπενθυμίζει** ότι η αποκέντρωση πρέπει να συνοδεύεται από μια πραγματική μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και κυρίως χρηματοδοτικών πόρων και περιουσιακών στοιχείων που να αντιστοιχούν στις νέες αρμοδιότητες που εκχωρούνται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

1.11 **υπογραμμίζει** το ζωτικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίζουν σε κάθε χώρα οι ενώσεις των οργανισμών τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, ως εκπρόσωποι των συλλογικών απόψεων των τοπικών και περιφερειακών αρχών ενώπιον των κυβερνήσεων και ως βασικά όργανα για την προαγωγή του δυναμικού τους να δρουν μέσω των τοπικών και περιφερειακών αιρετών εκπροσώπων·

1.12 **τάσεται υπέρ** της δέσμευσης της Επιτροπής να διεξαγάγει διαβουλεύσεις υψηλού επιπέδου με τους κύριους διεθνείς ενδιαφερόμενους φορείς, με στόχο την υιοθέτηση μιας συντονισμένης πολιτικής προσέγγισης όσον αφορά το Κοσσυφοπέδιο· τέλος, **επικροτεί** την απόφαση για έναρξη μιας συνολικής εξέτασης της προόδου που έχει επιτευχθεί στον τομέα της εφαρμογής των προϋποθέσεων για το Κοσσυφοπέδιο.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 **ζητεί** από την Επιτροπή να συνεργαστεί ενεργά με τις τοπικές αρχές του Κοσσυφοπεδίου όσον αφορά το στόχο της εφαρμογής πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων στο επίπεδο που βρίσκεται πιο κοντά στους πολίτες, στο πλαίσιο του πλήρους σεβασμού των αρχών της επικουρικότητας, αναλογικότητας και χρηστής διακυβέρνησης·

2.2 **προτρέπει** την Επιτροπή να προωθήσει και να υποστηρίξει — σε στενή συνεργασία με τις τοπικές αρχές — εκστρατείες ενημέρωσης με στόχο την πληροφόρηση των πολιτών της ΕΕ για τις σχέσεις με το Κοσσυφοπέδιο και την πληροφόρηση των πολιτών του Κοσσυφοπεδίου σχετικά με τις αξίες της ΕΕ·

2.3 **καλεί** την Επιτροπή να υποστηρίξει — σε στενή συνεργασία με τις τοπικές αρχές — την εφαρμογή προγραμμάτων ανταλλαγών και αδελφοποίησης, τα οποία θα συμβάλουν στη βελτίωση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των πολιτών και των διοικητικών αρχών της ΕΕ και του Κοσσυφοπεδίου και στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

2.4 **συνιστά**, στο πλαίσιο της συνδρομής της Επιτροπής για τη δημιουργία θεσμικών οργάνων, να επιδειχθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διοικητική ικανότητα των τοπικών αρχών, ειδικά όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας και τη βελτίωση της επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης·

2.5 **απευθύνει έκκληση** για την καταβολή προσπαθειών συνεργασίας και την ανταλλαγή των εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της προενταξιακής πολιτικής που εφαρμόζεται όσον αφορά τις τοπικές και περιφερειακές αρχές των κρατών μελών των υποψήφιων χωρών και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων·

2.6 **υπογραμμίζει** ότι ένας τρόπος για την ανάπτυξη εμπιστοσύνης και σταθερότητας στο Κοσσυφοπέδιο και την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων είναι μέσω της ενεργού διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

2.7 **παρακινεί** όλους τους υπεύθυνους για την εφαρμογή των προτύπων, και ειδικά τα προσωρινά όργανα αυτοδιοίκησης (ΠΟΑ) του Κοσσυφοπεδίου, να συνεχίσουν την εφαρμογή της μεταρρύθμισης των τοπικών οργάνων διοίκησης σε όλη την επικράτεια του Κοσσυφοπεδίου και να συνδράμουν τις τοπικές αρχές του Κοσσυφοπεδίου προκειμένου να καταστεί δυνατή η συμμόρφωσή τους προς τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, και συγκεκριμένα με την εξασφάλιση των αναγκαίων οικονομικών, εγγείων και ανθρωπίνων πόρων για την άσκηση των κοινωνικών και οικονομικών τους αρμοδιοτήτων·

2.8 **υπενθυμίζει** σε όλους τους υπεύθυνους για την εφαρμογή των προτύπων, και ειδικά τα προσωρινά όργανα αυτοδιοίκησης (ΠΟΑ) του Κοσσυφοπεδίου, ότι η διαφύλαξη και προώθηση των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών, καθώς και της πολιτισμικής κληρονομιάς όλων των κοινοτήτων συνιστούν βασικούς παράγοντες για την προαγωγή της ανεκτικότητας και της αμοιβαίας κατανόησης στην πολυφωνική, πολυεθνοτική και πολυπολιτισμική κοινωνία του Κοσσυφοπεδίου·

2.9 **προτρέπει** όλους τους υπεύθυνους για την εφαρμογή των προτύπων, και ειδικά τα προσωρινά όργανα αυτοδιοίκησης (ΠΟΑ) του Κοσσυφοπεδίου, να διευκολύνουν τη συμμετοχή ατόμων από όλες τις εθνοτικές ομάδες και κοινότητες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ιδίως σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, και **υπογραμμίζει** ότι οι πολυεθνοτικές περιφέρειες αποτελούν βασική παράμετρο για τη διαδικασία σταθεροποίησης και συμφιλίωσης στο Κοσσυφοπέδιο·

2.10 **συνιστά** σε όλους τους υπεύθυνους για την εφαρμογή των προτύπων, και ειδικά τα προσωρινά όργανα αυτοδιοίκησης (ΠΟΑ) του Κοσσυφοπεδίου, να εντείνουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να επιτύχουν επειγόντως απτά αποτελέσματα, ιδίως όσον αφορά την επιστροφή των προσφύγων και των εκτοπισμένων και την ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων όλων των κοινοτήτων·

2.11 **καλεί** όλους τους υπεύθυνους για την εφαρμογή των προτύπων, και ειδικά τα προσωρινά όργανα αυτοδιοίκησης (ΠΟΑ) του Κοσσυφοπεδίου, να λάβουν τα αναγκαία μέτρα, σε συνεργασία με την ΕΕ και τους διεθνείς οργανισμούς, προκειμένου να προχωρήσουν πέρα από την απλή εφαρμογή των προτύπων και να προετοιμαστούν να εφαρμόσουν την κοινοτική νομοθεσία και σε τοπικό επίπεδο·

2.12 **συνιστά** τη στενή συνεργασία με τη Διάσκεψη των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης (CLRAE) του Συμβουλίου της Ευρώπης και την προαγωγή της ευρύτερης συμμετοχής των αρχών του Κοσσυφοπεδίου στην ευρωπαϊκή δημοκρατική διαδικασία·

2.13 **συνιστά** τη διάθεση επαρκούς χρηματοδοτικής υποστήριξης για το Κοσσυφοπέδιο στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών 2007-2013.

Βρυξέλλες 16 Νοεμβρίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB